

A nemdohányzók védelme tiltással és meggyőzéssel

Prof. Dr. Simon Tamás

Semmelweis Egyetem, ÁOK, Közegészségtani Intézet, Társadalomorvosi Csoport

Nem mehetünk el közömbösen mellett, hogy hazánk lakossága sokkal nagyobb mértékben dohányzik, mint számos nyugat-európai ország állampolgárai. E szomorú tény nemcsak a dohányzókra, hanem a környezetükben élőkre is veszélyes. A passzív dohányzásra kényszerített emberek között gyakoribbak a dohányzással összefüggésbe hozott betegségek – a tüdőráktól a szívinfarktuson át a koraszülöttségig és a hólyagrákig. Mindenképpen közös egészségvédelmi cél, hogy ne csak a dohányzás ártalmait csökkentsük, hanem a dohányzást olyan ön- és közveszélyes tevékenységgé minősítsék, amely – a társadalom tagjainak egyöntetű védelme érdekében – kerülendő, korlátozandó és visszaszorítandó. Világcél, európai cél és országos cél is a dohányzásra való rászokás megelőzése, a dohányzás korlátozása, és a már dohányzók segítése abban, hogy hagyjanak fel ön- és közrontó szokásukkal.

Természetesen vannak olyanok, akik termelési, forgalmazási és jövedéki érdekből elleneznek minden dohányzásellenes lépést. Őket is meg kell győznünk, mivel a dohányzók magas száma és az elfüstölt dohány mennyisége életet rövidít meg, s hozzávetőlegesen 30 ezer ember haláláért felelős országunkban.

Az egészségügyi kormányzat arra készül – mivel országunk csatlakozott az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenes Keretegyezményéhez és az Európai Unió hasonló kezdeményezéseihez –, hogy szigorításokat vezessen be a zárt téri dohányzás visszaszorítására. A törvénymódosítás szövege elkészült, az érintett szervezetekkel egyeztető tárgyalásokra is sor került, ahol kifejtették véleményüket.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét az Országos Egészségfejlesztési Intézet munkatársainak folyóiratunk 26–31. oldalán olvasható tanulmányára, amely a problémakör jogi környezetét az európai szabályozásra is kitekintve foglalja össze. – A szerkesztő

A tervezett módosítások korlátozásokat tartalmaznak. Természetesen minden korlátozás sérti valakinek az érdekét és ösztönösen tiltakozást válthat ki. A tiltakozás egyik gyakran hangoztatott indoka a személyi szabadság korlátozása. A személyi szabadságjogok védelmezői néha (gyakran) elfelejtik, hogy az emberiség, a társadalom valamivel több, mint egyének összessége. Az egyén igénye arra, hogy személyi szabadságával korlátlanul éljen, egyéni érdek. A társadalom feladata a társadalom egészségének, így tagjainak védelme is, például az ismert ön- és közveszélyes, egészségkárosító, életet megrövidítő dohányzástól. Mindenképpen elgondolkodtató, hogy a dohányosok érdekvédelmi civil szervezete a dohányzáshoz való jog egyoldalú hangsúlyozásával ellenez minden korlátozást. Mindenkinek, aki társadalomban él – és ki az, aki nem abban él? – tudomásul kell vennie, hogy az ember azért vált meghatározó fajjá a Földön, mert társadalmi formában él. Maga a társadalom pedig – tagjainak védelme érdekében – köteles olyan rendeleteket hozni és betartatni, amely képes egyesek önmagukra és másokra is veszélyes tevékenységét korlátozni, tiltani – elrettentő példaként szankcionálni is. Azok, akik ragaszkodnak az emberi szabadságjogokhoz, s a fentieket nem fogadják el, vajon miért állnak meg a piros közlekedési lámpánál? Hiszen szabad mozgásukban korlátozza őket... Ezért mindenkinek tudomásul kell vennie és elő kell segítenie a dohányzás visszaszorításának minden lehetséges módját, meggyőzéssel, tiltással és szankcionálással egyaránt.